

Lonicera xylosteum FK ÅMÅL E – skogstry FK ÅMÅL E

Medelstor robust buske för naturplanteringar

KORT VÄXTBESKRIVNING

Växtnamn: Lonicera xylosteum FK ÅMÅL E – skogstry FK ÅMÅL E
Härdighet: Zon 1-6(7)
Växtsätt: Medelstor/stor brett upprättväxande buske. 3-4 m
Blomning: Gulvita blommor i maj-juni, rosa anstrykning i knoppstadiet
Bär: Glänsande röda, halvtransparenta bär av varierande hållbarhet. Bären ratas av fåglar.
Växtplats: Sol-skugga, mycket skuggtålig
Användning: Användning i buskage, läplanteringar, bryn
E-merit: Enhetlig. Härdig. Svensk frökälla.
Ursprung: Utvald av Tomas Lagerström, Projekt Svenska Frökällor, SLU, Ultuna (från Ånimskog utanför Åmål, Älvsborgs län)

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

Try förekommer vildväxande i Sverige från Höga Kusten i norr och söderut. Växter företrädesvis på kalk- och mullrika jordar, i rasmarker, lundar eller bryn. Förekommer i stora delar av Europa och österut till Mindre Asien och västra Sibirien.

Växtrytmen var en viktig egenskap av stort värde för klimatanpassning. En studie vid Institutionen för skogsgenetik SLU, Ultuna, avseende tidpunkt för knoppsprickning resp. för lövfällning, visade tydligt att nordliga populationer avviker i sin växtrytm från de mellansvenska och den sydsvenska. E-materialet i plantskolorna härstammar från en naturpopulation i Åmålstrakten. E-materialet har enligt försöksledare Elisabeth Öberg på Öjebyns försöksstation utanför Piteå utvecklats mycket bra och har ett tilltalande utseende.

Beskrivning

Skogstry bildar medelstora skira buskar med ljusgrönt bladverk. I öppna lägen utvecklas styva täta och mer spärrgrenigt vuxna buskar, vilka också är mer blom- och bärrika. Grenverket är grått med tunn trådig bast.

Knopparna sitter parvis motsatta och är håriga och gråvioletta. Toppknoppen sitter ensam och är utdraget spetsig. Bladen är äggformade till ovala ungefär dubbelt så långa som breda, tvärt avsmalnande med en kort spets. De är ljusgrågröna, tätt finhåriga utan höstfärg och fälls gröna.

Gulvita till vita blommor, rosa i knopp. De sitter vanligen parvis på 1-2 cm långa skaft från bladvecken. Frukter, ca 6-10 mm i diameter, färgar ut på eftersommaren.

De måttligt giftiga bären är glänsande röda, halvtransparenta och av varierande hållbarhet. En del håller färgen länge medan andra snabbt mörknar och sedan torkar in. Bären ratas av fåglar.

Liksom hos många släktingar inom kaprifolssläktet angrips bladverket inte sällan av minerarlarver, vilka genom sitt ätande i bladvävnaden ritar silvriga oregelbundna mönster (minor, luftfyllda gångar) på bladen. Vid starkare angrepp förfulas buskarna påtagligt samtidigt som det leder till en tidigarelagd lövfällning.

Växtplats

Skogstry växer bra på de flesta inte alltför torra jordar och föredrar kalk- och mullrika jordar med normal fuktighet. Även om skogstry är en av de mest skuggtoleranta lövfällande buskarterna trivs den bra i full sol.

Användning

I första hand rekommenderas skogstry att planteras som häck- och landskapsplanta, endera som ettårig täckrotsplanta eller tvåårig barrotad.

Förökning

Skogstry förökas lättast med frö som stratifieras direkt efter skörd tills det att det sås ut tidigt på våren. Eftersom skogstry korsas lätt med andra tryarter/-sorter måste fröet insamlas från väl isolerade fröbestånd.

Växtbeskrivning/källa

Tomas Lagerström, SLU, Ultuna

Publicerad i Gröna Fakta 4/1998, Växter för framtiden III. Movium/SLU.

Aldén, B. m.fl. 1998. Kulturväxtlexikon. LT.

Bean, W.J. 1980. Trees & Shrubs hardy in the British Isles, vol 2 eight edition.

Bärtels, A. 1982. Gehölzvermehrung. Ulmer Fachbuch.

Lagerström, T. 1998. En studie av klimatanpassning av svenska populationer av skogstry

Rohde, K. 1981. Våra giftiga växter – är de farliga, LT.